

HADIA CSE Khutba Notes (19.04.2019)

ബറാഅത്ത്: ദിനാചരണത്തിനപ്പുറം

ചില ദിവസങ്ങളെയും മാസങ്ങളെയും സ്ഥലങ്ങളെയും വ്യക്തികളെയുമെല്ലാം അല്ലാഹു പവിത്രമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത്തരം ഒന്നാണ് ശഅബാൻ.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " خَيْرَةُ اللَّهِ مِنَ الشُّهُورِ شَهْرُ رَجَبٍ ، وَهُوَ شَهْرُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ، مَنْ عَظَّمَ شَهْرَ رَجَبٍ فَقَدْ عَظَّمَ أَمْرَ اللَّهِ ، وَمَنْ عَظَّمَ أَمْرَ اللَّهِ ادَّخَلَهُ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ، وَأَوْجَبَ لَهُ رِضْوَانَهُ الْأَكْبَرَ ، وَشَعْبَانَ شَهْرِي ، فَمَنْ عَظَّمَ شَهْرَ شَعْبَانَ ، فَقَدْ عَظَّمَ أَمْرِي ، وَمَنْ عَظَّمَ أَمْرِي كُنْتُ لَهُ فَرَطًا وَذَخْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَشَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ أُمَّتِي ، فَمَنْ عَظَّمَ شَهْرَ رَمَضَانَ ، وَعَظَّمَ حُرْمَتَهُ وَلَمْ يَنْتَهِكْهُ ، وَصَامَ نَهَارَهُ وَقَامَ لَيْلَهُ وَحَفِظَ جَوَارِحَهُ ، خَرَجَ مِنْ رَمَضَانَ وَلَيْسَ عَلَيْهِ ذَنْبٌ يَطْلُبُهُ اللَّهُ بِهِ- (فضائل الأوقات للبيهقي « بَابُ فِي فَضْلِ شَهْرِ رَجَبٍ)

പല അവസ്ഥകളിലായി പലതരം ദിക്റുകൾ ചൊല്ലാറുണ്ട് നാം. ഉറക്കത്തിലും ഉണർച്ചയിലും യാത്രയുടെ കയറ്റത്തിലും ഇറക്കത്തിലുമെല്ലാം ദിക്റുകളുണ്ട്. പ്രതിഫലം വർദ്ധിക്കുന്നതിനായി അല്ലാഹു ഒരുക്കിത്തന്ന അവസരങ്ങളാണ് ഇത്തരം ദിക്റുകൾ. എങ്ങനെയെങ്കിലും അടിമകൾക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കണമെന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ വിശാലതയാണിത്. അവന് നമ്മോടുള്ള കാര്യം വിളിച്ചോതുന്നുണ്ട് ഇത്.

അതുപോലെ തന്നെ കൂടുതൽ പ്രതിഫലം തരുന്ന പല ദിവസങ്ങളും അല്ലാഹു തന്നിട്ടുണ്ട്. ആഴ്ചതോറും തീക്കൾ, വ്യാഴം ദിവസങ്ങളിൽ നോമ്പ് എടുക്കൽ സുന്നത്താണ്. എന്നാൽ ഇതൊന്നും സാധാരണക്കാർ എടുത്തോളണം എന്നില്ല. പ്രത്യേകം അതിൽ താൽപര്യമുള്ളവരേ ചെയ്യൂ. അത്തരം സാധാരണക്കാർക്ക് വേണ്ടി വീണ്ടും അല്ലാഹു തരുന്ന അവസരങ്ങളാണ് വർഷത്തിൽ പലതവണയായുള്ള ഇത്തരം നോമ്പുകൾ.

ശഅബാൻ 15നെക്കുറിച്ച് ചിലത് ചർച്ച ചെയ്യാം.

1) ഈ ദിവസത്തിന് മഹത്വമുണ്ട് എന്നത് സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്.

حم (١) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ ۚ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ (٣) فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤)

ഈ ലൈലത്ത് എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശം ലൈലതുൽഖദ്ർ ആണെന്നാണ് ഇമാം നവവി അടക്കം പ്രബലമാക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ഇക്രിമ (റ)ന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഇത് ശഅബാൻ 15 ആണെന്ന് തഫ്സീർ ജലാലൈനിയുടെ ഹാശിയ ജമലിൽ കാണാം.

ലൈലത്തുൽ ബറാഅ, ലൈലത്തുസ്വക്, ലൈലത്തുൽ മുബാറക്, ലൈലത്തുർറഹ്മ എന്നിങ്ങനെ നാല് പേരുകളുണ്ട്.

وقال عكرمة : كان ابن عباس يسمي ليلة القدر ليلة التعظيم ، وليلة النصف من شعبان ليلة البراءة ، وليلتي العيدين ليلة الجائزة

أخبرنا عبد الواحد المليحي ، أخبرنا أبو منصور السمعاني ، حدثنا أبو جعفر الرياني ، حدثنا حميد بن زنجويه ، حدثنا عبد الله بن صالح ، حدثني الليث ، حدثني عقيل ، عن ابن شهاب ، أخبرني عثمان بن محمد بن المغيرة بن الأحنس أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال : " تقطع الأجل من شعبان إلى شعبان ، حتى إن الرجل لينكح ويولد له ولقد أخرج اسمه في الموتى " .

HADIA CSE Khutba Notes (19.04.2019)

ബറാഅത്ത്: ദിനാചരണത്തിനപ്പുറം

وروى أبو الضحى عن ابن عباس - رضي الله عنه - ما : أن الله يقضي الأفضية في ليلة النصف من شعبان ، ويسلمها إلى أربابها في ليلة القدر .

വഹാബികൾ പോലും അംഗീകരിക്കുന്ന ഇബ്നു തൈമിയ്യ അടക്കം പലരും ഈ രാത്രിക്ക് പ്രത്യേകതയുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

من مسند عائشة رضي الله عنها: قال الترمذي: حدثنا أحمد بن منيع حدثنا يزيد بن هارون، أخبرنا الحجاج بن أرطاة، عن يحيى بن أبي كثير، عن عروة، عن عائشة قالت: «فقدت رسول الله -صلى الله عليه وسلم- ليلة فخرجتُ فإذا هو بالبيع فقال: أكنت تخافين أن يحيف الله عليكِ ورسوله، قلت: يا رسول الله إني ظننت أنك أتيت بعض نساءك، فقال: إن الله عز وجل ينزل ليلة النصف من شعبان إلى السماء الدنيا فيغفر لأكثر من عدد شعر غم كلب

പ്രധാനമായും ശഅ്ബാൻ പതിനഞ്ചുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നാം ചില കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാറുണ്ട്. അവയെ കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യാം.

1. രാത്രിയിലെ നിസ്കാരം

عن علي بن أبي طالب قال، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إذا كانت ليلةُ النصفِ من شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها فإن الله ينزل فيها لغروب الشمس إلى سماء الدنيا فيقول: ألا من مستغفر لي فأغفر له، ألا مسترزق فأرزقه، ألا مبتلى فأعافيه، ألا كذا كذا حتى يطلع الفجر

ഈ ഹദീസ് ഉള്ളൂഫ് ആണെന്ന് ഇമാം ബുഖാരിയും, ഇബ്നു ഹജറും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ മിർവാതിൽ മുല്ലാ അലിയൂൽ വാളി പറയുന്നു: ഇത് ഉള്ളൂഫ് ആണെങ്കിലും ഫളാഇലൂൽ അഅ്മാൽ പറയുന്നതിന് ഉദ്ധരിക്കാവുന്നതാണെന്ന് പണ്ടിതരുടെ ഇത്തിഫാഖ് ഉണ്ട്.

ബറാഅത്ത് രാവിന്റെ നിസ്കാരം എന്ന ഒരു പ്രത്യേക കർമ്മം ശാഫിഇ ു മദ്ഹബ് പ്രബലമാക്കുന്നില്ല. കരാഹത്തല്ലാത്ത ഏതു സമയത്തും സുന്നത്ത് നിസ്കാരങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നത് നല്ലതാണല്ലോ. അപ്പോൾ മഹത്വമുള്ള ഒരു രാത്രിയിൽ ഏതായാലും നല്ലതാണ് എന്നു മാത്രം. മാത്രവുമല്ല ഹനഫികൾ ഈ രാത്രിയിൽ നിസ്കരിക്കുന്നതിന് വലിയ പ്രാധാന്യം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

قال ابن حجر الهيتمي رحمه الله: (وَالْحَاصِلُ أَنَّ لِهَذِهِ اللَّيْلَةِ فَضْلًا وَأَنَّهُ يَقَعُ فِيهَا مَغْفِرَةٌ مَخْصُوصَةٌ وَاسْتِجَابَةٌ مَخْصُوصَةٌ وَمِنْ ثَمَّ قَالَ الشَّافِعِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِنَّ الدُّعَاءَ يُسْتَجَابُ فِيهَا وَإِنَّمَا النَّزَاعُ فِي الصَّلَاةِ الْمَخْصُوصَةِ لَيْلَتِهَا وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهَا بِدَعَاةٍ قَبِيحَةٍ مَذْمُومَةٍ يُمْنَعُ مِنْهَا فَأَعْلَاهَا)

ഇമാം ഗസാലി (റ) ഈ രാത്രിയിൽ പ്രത്യേകം നിസ്കാരം സുന്നത്താണെന്ന് പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ശാഫിഇ മദ്ഹബിന്റെ ഉസൂൽ അനുസരിച്ച് പ്രത്യേക നിസ്കാരം ഇല്ലെന്നു തന്നെയാണ്.

2) ശഅ്ബാൻ 15ന്റെ നോമ്പ്

ഇമാം ഇബ്നു ഹജർ (റ) ഫതാവൽകുബ്റയിൽ പറയുന്നു: ബറാഅത്ത് നോമ്പ് എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേകം സുന്നത്ത് നോമ്പ് ഇല്ല. എന്നാൽ എല്ലാ മാസത്തെയും 15ാം ദിവസം അയ്യായ്മുൽ ബീദ് ആയതിനാൽ അങ്ങനെ ഒരു സുന്നത്ത് ഈ ദിവസം ഉണ്ട്.

HADIA CSE Khutba Notes (19.04.2019)

ബറാഅത്ത്: ദിനാചരണത്തിനപ്പുറം

എന്നാൽ ഇമാം റംലി (റ) ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രത്യേക നോമ്പ് ഉണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് ഈ നോമ്പിനെ നിരാകരിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് അല്ലാമാ ശാലിയാത്തി ഫതാവൽ അസ്ഹരിയ്യയിൽ പറയുന്നു.

ശൗബാൻ പതിനഞ്ചിന്റെ നോമ്പ് എന്ന പേരിൽ ഒരു നോമ്പില്ല എന്ന് ചില പണ്ഡിതർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അയ്യായ്മുൽ ബീളിലെ നോമ്പ് സ്ഥിരപ്പെട്ടതായതിനാൽ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു നന്മ നടക്കട്ടെ എന്ന രീതിയിലാണ് നമ്മുടെ പണ്ടിതൻമാർ ഇത് നിർവഹിച്ചുപോരുന്നത്.

3) മൂന്ന് യാസീൻ

മുൻഗാമികളായ പണ്ടിതന്മാരും സ്വൂഫികളും ഈ രാത്രിയിൽ മൂന്ന് യാസീൻ ഓതാറുള്ളതായി ഹാഫിദ് സബീദി പറയുന്നു. ഒന്ന് രിസ്ഖിൽ ബറകത് ലഭിക്കാനും മറ്റൊന്ന് ആയുസ്സിൽ ബറകത് ലഭിക്കാനും മൂന്നാമത്തേത് ഹുസ്നൂൽ ഖാതിമക്കും വേണ്ടി കരുതി ദുആ ചെയ്യണം. ഇത് ഇത്ഹാഫുസ്സാദത്തിൽ മുത്തഖീൻ എന്ന കിതാബിൽ കാണാം.

4) സുറത്തു ദുഖാൻ

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "من قرأ حم الدخان في ليلة أصبح يستغفر له سبعون ألف ملك"

5) ദുആ

وقال الشافعي رحمه الله: (بلغنا أنه كان يقال: إن الدعاء يستجاب في ليلة الجمعة، وليلة الأضحى، وليلة الفطر، وأول ليلة من رجب، وليلة النصف من شعبان، وبلغنا أن ابن عمر كان يحيي ليلة جمع، وليلة جمع هي ليلة العيد لأن في صباحها النحر... ثم قال (أي الشافعي): وأنا أستحب كل ما حكيت في هذه الليالي من غير أن يكون فرضاً)

عَنْ عَمْرَةَ ، عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ، قَالَتْ : " فَقَدْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ ، فَظَنَنْتُ أَنَّهُ أَتَى جَارِيَتَهُ ، فَالْتَمَسْتُهُ بِيَدِي ، فَوَقَعَتْ يَدِي عَلَى صُدُورِ قَدَمَيْهِ ، وَهُوَ سَاجِدٌ يَقُولُ : اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ ، وَأَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عِقَابِكَ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أَحْصِي تَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَتْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ "

ഈ ദിവസം പരമാവധി പാപങ്ങളിൽ നിന്നും അനൈക്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്നും പോരടി കുന്നതിൽ നിന്നുമെല്ലാം വിട്ടുനിൽക്കണം. ഇന്നേ ദിവസം പോലും ഇത്തരക്കാർക്ക് മാപിള്ള എന്നതാണ് കാര്യം.

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ -صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالَ: يَطَّلِعُ اللهُ إِلَى خَلْقِهِ فِي لَيْلَةِ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فَيَغْفِرُ لِجَمِيعِ خَلْقِهِ إِلَّا لِمُشْرِكٍ أَوْ مُشَاحِنٍ

وفي رواية البيهقي: « أن عائشة قالت: قام رسول الله -صلى الله عليه وسلم- من الليل يصلي فأطال السجود حتى ظننت أنه قد قبض فلما رأيت ذلك قمت حتى حركت إبهامه فتحرك فرجعت، فلما رفع الي رأسه من السجود وفرغ من صلاته قال: يا عائشة أو يا حميراء: أظننت أن النبي قد خاس بك؟ قلت: لا والله يا رسول الله، ولكنني ظننت أنك قبضت لطول سجودك، فقال: أتدريين أي ليلة هذه؟

HADIA CSE Khutba Notes (19.04.2019)

ബറാഅത്ത്: ദിനാചരണത്തിനപ്പുറം

قلت: الله ورسوله أعلم قال هذه ليلة النصف من شعبان، إن الله عز وجل يطلع على عباده في ليلة النصف من شعبان، فيغفر للمستغفرين، ويرحم المسترحمين، ويؤخر أهل الحقد كما هم»

**തൻസീൽ
ഖുർആൻ പഠന കോഴ്സ്**

ഈ റമളാനിൽ അമ്മ ജൂസ്‌അ് പഠിക്കാം

പാണക്കാട് ഹാദിയ സി.എസ്.ഇയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ റമളാൻ മാസം പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അമ്മ ജൂസ്‌അ് പഠിക്കാനുള്ള അവസരം ഒരുങ്ങുന്നു. ശൈഖുനാ കെ.വി മുഹമ്മദ് മുസ് ലിയാരുടെ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനം അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ക്ലാസ്. മഹല്ല്, മദ്റസ കമ്മിറ്റികളുടെ കാർമ്മികത്വത്തിൽ ഇമാമുമാർ, ഖത്തീബുമാർ, മദ്റസ ഉസ്താദുമാർ എന്നിവർക്ക് അതത് നാടുകളിൽ ക്ലാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാം. ഒന്നര മണിക്കൂർ വീതമുള്ള ഇരുപത് ക്ലാസുകൾ കൊണ്ട് അമ്മ ജൂസ്‌അ് പൂർത്തിയാക്കുന്ന രീതിയിലാണ് കോഴ്സ് സംവിധാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. റമളാനിൽ സ്ഥിരം ഖുർആൻ ക്ലാസുകൾ നടത്തിവരുന്നവർക്കോ അത്തരത്തിൽ നടത്താൻ കഴിയുന്നവർക്കോ ബന്ധപ്പെടാം. സമയപരിധി: 25/04/2019

വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കാൻ +918113054227 (വാട്സാപ്പ്)

ഖുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: Mob: +919447418451